

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

Изх.№ 26-0-20 ^{#1}
01.09.2017

ДО

На Ваш изх. №183/31.07.2017 г.

Копие: ДИРЕКЦИЯ ОДОП
ГР.

ОТНОСНО: прилагане на чл. 6, ал. 16 от *Кодекса за социално осигуряване (КСО)* и чл. 1, ал. 9, от *Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски (НЕВДПОВ)*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН

В Централно управление на Националната агенция за приходите е постъпило Ваше запитване, прието с вх. №26-0-20 от 03.08.2017 г., за изразяване на становище по компетентност.

Изложени са следните факти и обстоятелства и са поставени свързани с тях въпроси:

- За работник е установено от работодателя сумирано изчисляване на работното време (СИРВ) с период на отчитане 3 месеца - май, юни и юли 2017 г. За месеците май и юни месечният размер на осигурителния доход на лицето е по 2500 лв. или общо осигурителният доход за първите два месеца е 5000 лв. За последния месец (юли 2017 г.) от периода на СИРВ полученото брутно трудово възнаграждение е 3200 лв. Максималният осигурителен доход за периода на СИРВ е 7800 лв.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Въпрос: Какъв е осигурителният доход за месец юли на лицето според чл. 1, ал. 9 от НЕВДПОВ в следните случаи:

- a) през месец юли има отработени часове, непревишаващи петдневния календар?
- b) през месец юли има отработени часове, превишаващи петдневния календар?

2. За работник е установено от работодателя СИРВ с период на отчитане 3 месеца - май, юни, юли 2017 г. През месеците май и юни според установения за съответния месец от работодателя график отработените часове са повече от часовете, при нормална продължителност на работното време, съответстващи на работните дни по календар за същия месец. Осигурителят е приложил разпоредбата на чл. 6, ал. 16 от КСО и чл. 1, ал. 9 от НЕВДПОВ и осигурителният доход за тези месеци на работника е както следва: май - 3000 лв.; юни - 3000 лв.; юли - 1800 лв. За месец юли същото лице е полагало труд без трудово правоотношение, като при изплащането на полагащото се възнаграждение следва да декларира, дали за съответния период е осигурено върху максималния осигурителен доход. Във формуларя е указано, че това е максималният осигурителен доход по ЗБДОО, т.е. 2600 лв. Ако посочи „не“, тъй като е осигурен върху 1800 лв., върху доходите от нетрудови правоотношения ще се начислят осигурителни вноски, с които ще надвиши максималния размер на осигурителния доход за периоди на СИРВ (7800 лв.). Ако посочи „да“, той дава невярна информация (осигурен е върху 1800 лв., а не върху 2600 лв.), но няма да се надвиши максималния осигурителен доход.

Въпрос: Как следва лицето да попълни допълнителните данни към Сметката за изплатени суми по чл. 45, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ)?

С оглед описаната фактическа обстановка, поставените въпроси и относимата към тях нормативна уредба, изразявам следното становище:

Съгласно чл. 142, ал. 2 от *Кодекса на труда (КТ)* работодателят може да установи СИРВ - седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца. С този начин на отчитане продължителността на работното време през отделните работни дни може да надвишава нормалната продължителност. Работата в повече се компенсира с почивка в рамките на отчетния период. На основание чл. 9а от *Наредбата за работното време, почивките и отпуските*

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

(НРВПО) едновременно с установяването на СИРВ по чл. 142, ал. 2 от КТ работодателят утвърждава поименни графици за работа за периода, за който е установено сумираното изчисляване, които трябва да се съхраняват най-малко 3 години след края на периода. Съгласно чл. 9а, ал. ал. 3 от наредбата поименните графици се изготвят така, че сборът от работните часове по графика на работника или служителя за периода, за който е установено сумираното изчисляване, трябва да е равен на нормата за продължителност на работното време. Нормата се определя в часове, като броят на работните дни по календар, включени в периода на отчитане, се умножи по дневната продължителност на работното време, установена за работното място, при подневно отчитане на работното време (основание чл. 9б, ал. 1 от НРВПО).

По смисъла на КСО осигурителният доход, е доходът, върху който се дължат осигурителни вноски и включва всички възнаграждения, включително начислените и неизплатени или неначислените, и други доходи от трудова дейност. За работниците и служителите осигурителните вноски се дължат върху получените или начислените, но неизплатени брутни месечни възнаграждения, но върху не по-малко от минималния осигурителен доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии, и върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход, определен със *Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО)* (чл. 6, ал. 3 от КСО). По отношение на СИРВ законодателят е постановил специален ред за определяне на максималният размер на осигурителния доход. Съгласно чл. 6, ал. 16 от КСО максималният осигурителен доход при СИРВ за повече от един месец е равен на сума от максималния осигурителен доход за месеците от периода, за който е установено. Тази разпоредба на кодекса е доразвита в чл. 1 от ал. 9 от НРВПО. Там е указано, че при СИРВ за повече от един месец, когато отработените и други часове с осигурителни вноски по установения за месеца от работодателя график на лицето са повече от договореното работно време, месечният размер на осигурителния доход може да бъде по-голям от установения със ЗБДОО за съответната година максимален месечен размер на осигурителния доход. Общийят осигурителен доход за периода, за който е установено СИРВ, се ограничава до сума на максималния месечен размер на осигурителния доход за периода, за който е установено СИРВ. Ограничаването се извършва, като се сумират осигурителните доходи за първия и всеки следващ месец до достигане на сума от максималните месечни размери на

оригинала

02.10.2017

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

осигурителния доход за периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време.

Предвид цитираните норми, следва да бъде отбелоязано, че по първия случай не посочвате факти и обстоятелства, които са от съществено значение за изготвяне на конкретен отговор като: точен брой дни (часове) помесечно, съгласно установения график на лицето, договорено работно време по трудовото правоотношение и др. В този смисъл, допускайки, че договореното работно време е с нормална продължителност – 8 часа може да бъде даден принципен отговор в следните три хипотези:

- За всеки от месеците май, юни и юли 2017 г. отработените часове по установения за месеца от работодателя график на лицето са равни на договореното работно време. В тази хипотеза е изпълнено посоченото в писмото Ви условие - за месец юли отработените часове по установения за месеца от работодателя график на лицето да не превишават договореното работно време с нормална продължителност – 8 часа. Но не е изпълнено поставеното с чл. 1, ал. 9 от НЕВДПОВ условие - отработените и други часове с осигурителни вноски по установения за месеца от работодателя график на лицето да са повече от договореното работно време, следователно месечният размер на осигурителния доход не може да бъде по-голям от установения със ЗБДОО за съответната година максимален месечен размер на осигурителния доход.

- За месец юли 2017 г. отработените часове по установения за месеца от работодателя график на лицето са повече от договореното работно време, следователно отговаря на условието поставено с разпоредбата на чл. 1, ал. 9 от НЕВДПОВ и осигурителният доход ще бъде 2 800 лв., за да се достигне сбора от максималните месечни размери на осигурителния доход за периода, за който е установено СИРВ (7 800 лв.).
- За месец юли 2017 г. отработените часове по установения за месеца от работодателя график на лицето са по-малко от договореното работно време. В тази хипотеза предвид чл. 9а, ал. 3 от НРВПО, в предходните месеци, включени в графика, е изпълнено условието, поставено с разпоредбата на чл. 1, ал. 9 от НЕВДПОВ и е аналогична на предходната хипотеза.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

По отношение на втория случай, във връзка с трудовото си правоотношение за периода на СИРВ за повече от един месец, лицето на основания чл. 6, ал. 16 от КСО и чл. 1, ал. 9 НЕВДПОВ за целия период, за който е установено сумирано отчитане на работното време, е осигурено върху общ осигурителен доход в размер на сбора на максималния месечен размер на осигурителния доход за този период. Предвид цитираните разпоредби и разпоредбата на чл. 6, ал. 3 от КСО лицето е осигурено за всеки месец върху максималния месечен размер на осигурителния доход за същия период. За осигурените по смисъла на чл. 4 от КСО лица, които получават доходи от дейности на различни основания, с разпоредбата на чл. 6, ал. 11 от същия кодекс се определя поредност на доходите, върху които се внасят задължителните осигурителни вноски, с цел ограничаването им до максималния месечен размер на осигурителния доход. Доходът, получен за работа без трудово правоотношение, е на последно място при определяне на поредността на доходите (чл. 6, ал. 11, т. 4 от КСО). Следователно, ако лицето е осигурено по трудовото правоотношение за същия месец върху максималния месечен размер на осигурителния доход, за дохода, получен във връзка с работата му без трудово правоотношение, не се дължат осигурителни вноски. В този аспект в т. 3 от Сметката за изплатени суми по чл. 45, ал. 4 от ЗДДФЛ лицето следва да отбележи, че е осигурено върху максималния осигурителен доход, определен със ЗБДОО.

ЗАМ. ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП:

